

ข่าวเพื่อการเผยแพร่

การแถลงผลการสำรวจความพิการ พ.ศ. 2565

ผลการสำรวจความพิการ พ.ศ. 2565 ซึ่งผู้พิการเข้าถึงสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลหลักของรัฐ การส่งเสริมป้องกันโรคอย่างทั่วถึง แต่ยังเป็นกังวลด้านการศึกษา การทำงาน การเข้าถึงอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ และยังคงมีความต้องการสวัสดิการอื่น ๆ ของรัฐที่จำเป็น เพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตของผู้พิการ

วันอังคารที่ 8 สิงหาคม 2566 สำนักงานสถิติแห่งชาติ และองค์การยูนิเซฟประเทศไทย ร่วมจัดการแถลงผล “การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2565” ณ โรงแรมเซ็นทรา บาย เซ็นทารา ศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ กรุงเทพมหานคร โดยได้รับเกียรติจาก ดร.ปิยนุช วุฒิสอน ผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติ และคุณคยองซอน คิม ผู้อำนวยการองค์การยูนิเซฟประเทศไทย ร่วมกล่าวเปิดงาน โดยมีผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ สมาคมคนพิการ และองค์กรระหว่างประเทศเข้าร่วมงาน

การสำรวจความพิการเป็นการสำรวจระดับประเทศ ที่สำนักงานสถิติแห่งชาติจัดทำการสำรวจเป็นประจำทุก 5 ปี โดยสำรวจครั้งล่าสุดในปี 2565 เป็นครั้งที่ 5 นั้นได้รับการสนับสนุนทางด้านวิชาการ จากองค์การยูนิเซฟประเทศไทย การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2565 เก็บข้อมูลจาก 88,273 ครอบครัวทั่วประเทศ ระหว่างเดือนตุลาคมถึงธันวาคม 2565 ซึ่งผู้พิการในการสำรวจนี้ คือ ผู้ที่มีความลำบากหรือปัญหาสุขภาพ หรือผู้ที่มีลักษณะความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ หรือสติปัญญา อย่างน้อย 1 ลักษณะ

การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2565 เป็นการสำรวจครั้งที่ 2 ที่ได้ใช้ชุดคำถามความพิการที่พัฒนาโดย Washington Group on Disability Statistics และองค์การยูนิเซฟ^{1/} ในการระบุความพิการ ซึ่งพิจารณาจากความลำบากหรือปัญหาสุขภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มาตรฐานเดียวกันทั่วโลก และสามารถนำไปเปรียบเทียบกันได้ระหว่างประเทศ นอกจากนี้การสำรวจฯ ยังระบุความพิการจากลักษณะความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ หรือสติปัญญา ทำให้เห็นภาพรวมของผู้พิการครบถ้วนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ดร. ปิยนุช วุฒิสอน ผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติ กล่าวว่า “การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2565” ทำให้ประเทศไทยมีข้อมูลสถิติสำหรับใช้ติดตามความก้าวหน้าด้านสถานการณ์ของผู้พิการ ซึ่งสะท้อนความเป็นอยู่ของผู้พิการในหลากหลายมิติ และสามารถเปรียบเทียบข้อมูลดังกล่าวกับประเทศต่าง ๆ ด้วยมาตรฐานเดียวกันได้ ผลการสำรวจครั้งนี้สามารถนำไปใช้ประกอบการจัดทำนโยบายหรือมาตรการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการให้ดียิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการจัดการศึกษา การทำงาน การบริการด้านสาธารณสุข การขึ้นทะเบียนคนพิการ การเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ และสวัสดิการอื่น ๆ จากภาครัฐ ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง สำหรับผู้กำหนดนโยบาย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1/ ชุดคำถามความพิการของเด็กอายุ 2-17 ปี (Child Functioning Module: CFM) ของกลุ่มวอชิงตัน (Washington Group: WG) และองค์การยูนิเซฟ เพื่อเก็บข้อมูลความพิการที่เกิดขึ้นในวัยเด็ก 2-17 ปี และชุดคำถามขยายเกี่ยวกับความพิการของกลุ่มวอชิงตัน สำหรับผู้ใหญ่อายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป

คุณคยองซอง คิม ผู้อำนวยการองค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย กล่าวว่า “เราทราบกันดีว่าผู้พิการมีแนวโน้มที่จะเผชิญกับความยากลำบากในชีวิตทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมมากกว่าประชากรกลุ่มอื่น เช่น ปัญหาด้านสุขภาพ การศึกษา การมีงานทำ ตลอดจนความยากจน การสำรวจนี้ถือเป็นขั้นแรกที่ทำให้สังคมได้รับรู้ข้อมูลและปัญหาเกี่ยวกับผู้พิการและเด็กพิการ สิ่งสำคัญถัดจากนี้ไปคือการดำเนินการเพื่อแก้ปัญหาเหล่านี้ เราต้องระลึกไว้เสมอว่าเบื้องหลังทุกตัวเลขในการสำรวจครั้งนี้คือบุคคลคนหนึ่งที่มีความหวังและความฝัน และเด็กพิการทุกคนควรมีโอกาสที่จะได้เรียนรู้และพัฒนาศักยภาพอย่างเต็มที่ ซึ่งต้องอาศัยการจัดให้มีบริการต่าง ๆ ที่ตอบสนองความต้องการทุกมิติของเด็กพิการและครอบครัว”

ผลการสำรวจความพิการที่สำคัญ ประกอบด้วย

1. ในปี 2565 ประเทศไทยมีผู้พิการประมาณ 4.19 ล้านคน หรือร้อยละ 6.0 ของประชากรทั่วประเทศประกอบด้วย 3 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ

- ผู้พิการอันเนื่องมาจากความลำบากหรือปัญหาสุขภาพเท่านั้น ร้อยละ 2.0) 1.37 ล้านคน (
- ผู้พิการอันเนื่องมาจากมีลักษณะความบกพร่องเท่านั้น ร้อยละ 1.3) 0.91 ล้านคน และ (
- ผู้พิการที่มีทั้ง 2 ลักษณะ ปัญหาสุขภาพ และลักษณะความบกพร่อง/ความลำบาก) มีร้อยละ 2.7) 1.91 ล้านคน(

2. ส่วนใหญ่ผู้พิการมีความลำบากหรือปัญหาสุขภาพ คือ ความลำบากในการเคลื่อนไหว (ได้แก่ การเดิน การเคลื่อนไหวแขนและนิ้ว และการลุกจากกรนอนเป็นท่านั่ง) ลำดับรองลงมา คือ การดูแลตนเอง การมองเห็น การจดจำหรือการมีสมาธิ และการสื่อสาร

3. ผู้พิการมีลักษณะความบกพร่อง 5 ลำดับแรก คือ (1) สายตาเลือนราง 2 ข้าง (2) แขน ขา มือ ลำตัว คางงอ เกร็ง โกง กระตุก สั่น (3) หูตึง 2 ข้าง (4) อัมพฤกษ์ และ (5) แขน ขา ลีบ/เหยียดงอไม่ได้

4. ประเทศไทยมีเด็กพิการ อายุตั้งแต่แรกเกิดถึง 17 ปี จำนวน 157,369 คน คิดเป็นร้อยละ 1.1 ของเด็กทั้งหมด หรือคิดเป็นร้อยละ 3.8 ของผู้พิการทั้งหมด โดยประมาณ 2 ใน 5 (ร้อยละ 39.6) ของเด็กพิการมีความลำบากหรือปัญหาสุขภาพซ้ำซ้อนมากกว่า 1 ประเภท

5. เด็กพิการวัยเรียนอายุ 5 – 17 ปี ประมาณ 1 ใน 3 (ร้อยละ 28.9) ที่ปัจจุบันไม่ได้เรียน โดยสาเหตุที่ทำให้เด็กฯ ไม่ได้เรียนคือ มีสาเหตุจากป่วยหรือพิการจนกระทั่งไม่สามารถเรียนได้สูงที่สุด (ร้อยละ 71.5) รองลงมา คือ ไม่สนใจหรือคิดว่าไม่มีประโยชน์ที่จะเรียน (ร้อยละ 12.9) ส่วนเด็กพิการที่กำลังเรียนอยู่นั้น เกินครึ่ง (ร้อยละ 55.8) กำลังเรียนอยู่ในระดับประถมศึกษา

6. ปัจจุบันประเทศไทยเป็นสังคมสูงวัย พบว่า มีผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) พิการ จำนวน 2.66 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 20.1 ของผู้สูงอายุทั่วประเทศ หรือมากกว่า 3 ใน 5 (ร้อยละ 63.5) ของผู้พิการทั้งหมด โดยผู้สูงอายุจะเป็นกลุ่มที่มีความลำบากหรือปัญหาสุขภาพตามวัยที่สูงขึ้น

7. ผู้พิการอายุ 15 ปีขึ้นไปที่ทำงานมีร้อยละ 21.2 ในกลุ่มนี้เกือบครึ่ง (ร้อยละ 49.2) ทำงานในภาคเกษตรกรรม สำหรับผู้พิการที่ไม่ทำงาน ครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 50.1) เนื่องจากป่วยหรือพิการไม่สามารถทำงานได้ รองลงมา คือ ยังเด็กหรือชรา (ร้อยละ 39.9)

8. ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีบทบาทสำคัญในการดำเนินชีวิต พบว่าผู้พิการอายุ 5 ปีขึ้นไป เข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทั้งการใช้อินเทอร์เน็ต (มีร้อยละ 40.0) และการมีโทรศัพท์เคลื่อนที่ (ร้อยละ 54.8) แต่การใช้คอมพิวเตอร์ค่อนข้างน้อย (ร้อยละ 5.2)

9. การได้รับสวัสดิการของรัฐ พบว่า

- ผู้พิการเข้าถึงสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลหลักของรัฐ และการส่งเสริมป้องกันโรคอย่างทั่วถึง (ร้อยละ 99.1 และ 94.7 ตามลำดับ)
- ผู้พิการได้ขึ้นทะเบียนคนพิการร้อยละ 42.6 ซึ่งได้รับเบี้ยยังชีพคนพิการเกือบทุกคน สำหรับผู้พิการที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนคนพิการมีมากกว่าครึ่ง (ร้อยละ 57.4) ทั้งนี้เนื่องจากไม่ต้องการขึ้นทะเบียน (รวม ไม่คิดว่าตนเองพิการ) ร้อยละ 26.4 หรือความพิการไม่อยู่ในระดับที่ขึ้นทะเบียนได้ ร้อยละ 25.1 ในขณะที่ผู้พิการยังเข้าไม่ถึงการขึ้นทะเบียนมีเพียงเล็กน้อย (ร้อยละ 5.9) เนื่องจากไม่มีคนพาไป/เดินทางไม่สะดวก ไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียน เป็นต้น

10. สวัสดิการจากภาครัฐที่ผู้พิการต้องการแต่ยังไม่ได้รับ ได้แก่

- การตรวจรักษาพยาบาล (ร้อยละ 4.1) และการฟื้นฟูสมรรถภาพ (ร้อยละ 9.2) เนื่องจากปัญหาอุปสรรคในการเดินทาง
- ผู้พิการร้อยละ 16.6 ที่ต้องการอุปกรณ์ อวัยวะเทียม หรือเครื่องช่วยคนพิการแต่ยังไม่ได้รับ 5 ลำดับแรก คือ เครื่องช่วยฟัง ไม้เท้า แวนตาที่ตัดพิเศษ รถนั่งคนพิการและไม้เท้าแบบสามขา
- ผู้พิการยังมีความต้องการแต่ยังไม่ได้รับความช่วยเหลือและสวัสดิการอื่น ๆ จากภาครัฐ เช่น ให้เพิ่มเบี้ยความพิการ ส่งเสริมประกอบอาชีพอิสระ สนับสนุนผู้ช่วยคนพิการ การกู้ยืมเงินเพื่อประกอบอาชีพ และการให้คำแนะนำปรึกษา เป็นต้น

ดาวน์โหลดรายงานผลสำรวจความพิการ พ.ศ. 2565 ฉบับสมบูรณ์และฉบับสรุป ได้ที่

ผู้จัดทำการสำรวจความพิการ พ.ศ. 2565

กลุ่มสถิติสุขภาพและภาวะทางสังคม กองสถิติสังคม

โทร 0 2142 1258

กลุ่มประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการกรม

โทรศัพท์ 0 2141 7485 โทรสาร 0 2143 8131